

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

II. De habitu & tonsura clericali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

consilio plurimum juvari poterit: certè S. Paulus ad Apollolatum ipsiusmet Christi Domini voce destinatus, & ceteris testibus gratis usque ad miraculum perfusus, non nisi per ipsius interuentu divinæ voluntatis consilium agnovit.

ARTICVLVS II.

De habitu, & Tonsura Clericali.

DE his jam aliquid suprâ Tractat. capit. 7. sacræ ordinationis doctrinam explicantes, delibavimus; quoniam non minimi momenti esse censentur, paulo accuratius, breviter tamen hic denuò attingere non erit inutile.

Atque in primis observandum est Ecclesiam sapientium consilio voluisse, ut, *Sicut Clerici à laicis discreti esse debent in conversatione* (ut dixit S. Anacletus Papa epist. ad Ecclesias per Galliam institutas circa ann. Domini 167.) *ita & in Tonsura, & in omni habitu discreti appareant.* Ex quibus Pontificis verbis obiter colligi potest, quàm sit antiquus ipsius Tonsuræ Clericalis usus, quem ab ipso etiam S. Petro incepisse testatur Rabanus l. 1. de inst. cler. cap. 2. asseritque sanctum illum Apostolum hunc ritum primum sumpsisse, ut formam & similitudinem Christi in capite gestaret, dum pro redemptione nostra crucis patibulum subiturus, à nefanda Iudaorum gente acutis spinarum aculeis coronaretur.

Hæc autem Tonsura Clericalis duo præsertim secundùm Ecclesiam institutum requirit, primò ut Clerici comæ non relaxent aut nutriant: quod in plurimis Conciliis sub anathemate prohibitum est nominatimque in Concilio Barcionensi sub Vigilio Papa ean. 3. Concil. Romano sub Gregorio 2. cap. ultim. Concil. Moguntino 1. sub Leone I V. can. 15. Concil. Triburiensi sub Formoso can. 27. & aliis.

Secundò ut in modum circuli & coronæ Tonsuram in capite

capite gestent: quod etiam plurimorum Conciliorum decreta statutum reperitur ac potissimum Concilii Aquilgranensis 1. sub Stephano 5. cap. 1. Conc. Lateranensis sub Innocentio III. cap. 16. Concilii Oxoviensis sub Honorio 3. c. de habitu Clericorum, Conc. Ravennatis sub Honorio 4. rubrica 3. & Concilii Palentini sub Urbano VI. rubrica de Clericis conjugatis.

Similiter etiam clericalis habitus deferendi lex, quæ in iisdem Conciliis lata est, & in plurimis aliis etiam nostri hujusæ sæculi confirmata, duo præsertim capita continet. Primum ipsius habitus materiam spectat de qua in Concilio Nicæno 2. Can. 16. id memorabili decreto constitutum fuit: *ut Episcopi & Clerici ex Sericis texturis varietum vestimentum non habeant, nec se splendidis vestibus exornent.* Quod etiam simili modo sancitum reperitur in Concilio Palentino c. 6. & in Concilio Lateranensi sub Leone X. in bulla reformationis, & in Concilio Senonensi paulo ante Tridentinum, & in Concilio Mediolanensi 1. sub S. Carolo Borromæo; in quibus & plurimis aliis Conciliis tum Provincialibus tum diocæsanis prohibita sunt in privato habitu Clericali sericæ vestes, & laneærum solummodo usus universali propemodum Ecclesiæ praxi approbatus fuit.

Secundum ejusdem Clericalis habitus formam respicit; ut scilicet vestes ejusmodi sint talares: quod habetur ex collectione antiquorum Canonum à S. Martino Bracharensi Archiepiscopo facta circa annum Domini 572. & in Concilio Romano sub Zacharia can. 31. ac ut alia plurima Concilia omittamus demum in Concilio Senonensi cap. 24. his verbis. *Vestes sint talares, nec nimia amplitudine superflue, nec plus a quo constrictæ, in quibus Clericalis ordinis majestas & modestia deprehendatur, fastus jactantia, vel elationis vitium de vitetur.* Præterea ut vestes Clericales nigri sint coloris, quamvis enim olim violaceus color apud quoscunque Clericos in usu esset, (ut observat Baronius ad an. 393. n. 48.) nihilominus communis Ecclesiæ usus obtinuit nunc, ut colore violaceo Episcopis reservato, aliis Cle-

Cle-

Clerici fusco seu nigro uterentur; quod etiam in Concilio Mediolanensi. cap. de Clericorum vestitu & in Concilio Burdegalensi anno. 1583. & Aquenti 1585. constitutum est: quas quidem sanctiones Apostolica Sedes confirmavit.

His autem Conciliorum adeoque Ecclesie universis toties repetitis decretis, omnes omnino Clericali ministerio adscriptos constringi manifestum est; quod quamvis hisce ultimis temporibus, relaxata non nihil Ecclesiastica disciplina, non ita strictè exigatur ab iis, qui Clericali solummodo tonsura initiati sunt; certum est tamen Clericos beneficium aut officia Ecclesiastica obtinentes, aut ordinibus Ecclesiasticis præsertim sacris initiatos, ad Tonsuram & habitum Clericalem strictè obligari; quod Concilium Tridentinum sess. 14. c. 6. de ref. expressis his verbis declaravit, *Omnes Ecclesiastica persona, quantumcumque exempto, quæ aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia, aut beneficia qualicumque Ecclesiastica obtinerint, si postquam ab Episcopo suo etiam per edictum publicum moniti fuerint, honestum habitum Clericalem illorum ordini, & dignitati congruentem, & iuxta ipsius Episcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per suspensionem ab ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & proventibus ipsorum beneficiorum, necnon se semel correpti, deinceps in hoc dereliquerint, etiam per privationem beneficiorum, & beneficiorum huiusmodi coerceri possint, & debeant.*

Ex cuius decreti tenore sequitur, hodie Clericos Tonsuram & habitum Clericalem contemptui aut neglectui habere sine gravi peccato non posse; cum poena suspensionis generalis in illius legis violatores decernatur, quam non nisi ob peccatum aliquod grave decerni ex antè dictis constat. Vnde Navarrus, Reginaldus, Riccius, Henriquez, & alii apud Bonacinam disput. 8. de sacr. ordin. quæstion. Vnic. pu. ultim. docent, Clericum in sacris Ordinibus constitutum, aut obtinentem beneficium, peccatorum mortaliter si notabili aliquo tempore Tonsuram aut habitum Clericalem non deferat; obrinuit tamen usus

ius communis Doctorum & piorum suffragio & praxi approbatus, vt Clerici quicunque iter facientes aut alia simili de causa breuiorem aliquam vestem, quam foranellam vocant, gestare licite possint; cum in ea sufficiens habitus Clericalis nota reperiatur, per quam, accedente praesertim Tonsura, ab aliis laicis facile distinguantur.

ARTICVLVS III.

De Beneficijs Ecclesiasticis.

Nomine beneficij Ecclesiastici intelligitur ius perpetuum percipiendi fructus ex bonis Ecclesiasticis, propter aliquod officium spirituale auctoritate Ecclesiae constitutum. Ita Less. lib. 2. de iust. & iur. cap. 34. dub. 1.

Sunt autem alia beneficia regularia, quae solis regularibus competunt, & alia secularia, quae secularibus conferuntur. Item alia sunt beneficia (vt loquuntur Canonistae apud Rebuffum in praxi pag. 6.) alia simplicia. Duplicita vocantur illa, quae adiunctam habent aliquam administrationem, aut eminentiam in Ecclesia; qualia sunt beneficia curata Archidiaconatus, Episcopatus, &c. beneficia simplicia dicuntur illa, quae nullam administrationem aut eminentiam eiusmodi habent, sed tantum instituta sunt ad preces Deo fundendas, aliaque diuina officia obeunda; tales sunt Capellania, &c. vt docet Nau. & alij apud Less. sup. dub. 2.

His breuiter prae notatis, ex variis ac plurimis, quae à Theologis circa beneficia disputari solent, praecipua & maxime scitu necessaria, ex communi & magis recepta probatorum authorum doctrina hic breuiter subiiciemus, & quaestiuiculis aliquot explicabimus.